

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس

دوره کارشناسی فرهنگ و معارف اسلامی

گروه علوم انسانی

مصوب سیصد و هفتاد و سومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ: ۱۳۷۸/۱/۲۹

رأی صادره سیصد و هفتاد و سومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۸/۱/۲۹
در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی فرهنگ و معارف اسلامی

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی فرهنگ و معارف اسلامی
که از طرف گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود، با اکثریت
آراء به تصویب رسید.

۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است

رأی صادره سیصد و هفتاد و سومین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۸/۱/۲۹
در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی رشته فرهنگ و معارف اسلامی صحیح است، به مورد
اجرا گذاشته شود.

دکتر مصطفی معین

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

علی شریعتمداری
رئیس گروه علوم انسانی

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمایید.

دکتر سید محمد کاظم نائینی
دبیر شورای عالی برنامه ریزی

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی فرهنگ و معارف اسلامی

کمیته تخصصی :

گرایش :

کد رشته :

گروه : علوم انسانی

رشته : فرهنگ و معارف اسلامی

دوره : کارشناسی

شورای عالی برنامه ریزی در سیصد و هفتاد و سومین جلسه مورخ ۱۳۷۸/۱/۲۹ بر اساس طرح دوره کارشناسی فرهنگ و معارف اسلامی که توسط گروه علوم انسانی تهیه شده و به تأیید رسیده است ، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده، و مقرر می دارد :

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی فرهنگ و معارف اسلامی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است .
الف : دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره می شوند .
ب : مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و بر اساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی می باشند.
ج : مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۷۸/۱/۲۹ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا است.

ماده ۳) مشخصات کلی ، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی رشته فرهنگ و معارف اسلامی در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس جهت اجرا به معاونت آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ می شود.

فصل اوّل
مشخصات کلی برنامه

مشخصات کلی برنامه مقطع اول (کارشناسی فرهنگ و معارف اسلامی)

(۱) تعریف:

مقطع اول نظام آموزشی مرکز جهانی علوم اسلامی دوره عمومی کارشناسی فرهنگ و معارف اسلامی می باشد که در این دوره طلبه با معارف و علوم اسلامی مورد نیاز مبلغ در سطح متوسط آشنایی پیدا می کند و پیشنیازهای ورود به یکی از رشته های علوم اسلامی را فرامی گیرد.

(۲) اهداف:

الف - تربیت مبلغ معارف اسلامی در سطح عمومی
ب - پرورش استاد و معلم مراکز آموزش از طریق دوره های کارشناسی ارشد و دکتری که بزودی جهت تصویب تقدیم شورای عالی برنامه ریزی خواهد شد.

ج - شناسایی، تربیت و شکوفا ساختن استعداد های درخشان به منظور ورود به مقطع کارشناسی ارشد.
د - گسترش و نشر فرهنگ و معارف اسلامی از طریق فارغ التحصیلان این دوره در کشورهای مختلف جهان

(۳) طول دوره و شکل نظام:

الف - طول دوره چهار سال است و کلیه دروس در هشت ترم ارائه می گردد.
ب - تعداد کل واحدهای درسی دوره کارشناسی فرهنگ و معارف اسلامی ۱۳۵ واحد درسی می باشد.
ج - چون طلاب این رشته از دیپلمه های خارج از کشور انتخاب می شوند لذا علاوه بر ۱۳۵ واحد فوق الذکر می باید ۳۰ واحد به صورت پیش نیاز بگذرانند.

۱۲ واحد	۱ - دروس عمومی
۶۳ واحد	۲ - دروس پایه
۶۰ واحد	۳ - دروس تخصصی
۱۳۵ واحد	جمع

فصل دوّم
جداول دروس

۴ - تفرقات:

الف - طلاب نا آشنا به زبان فارسی قبل از دوره تحت نظارت مرکز به طور متوسط شش ماه به عنوان دوره فراگیری زبان فارسی و تعلیمات عمومی، آموزش می بینند.

ب - طلاب برای آشنائی با مکالمه عربی بعد از پایان دوره کارشناسی طی ۱۸ واحد، تحت نظارت مرکز مکالمه عربی را آموزش دیده و موفق به اخذ دانشنامه می شوند.

جدول دروس پیشنهادی

پیشنیاز	ساعت			تعداد واحد	عنوان درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
ندارد	—	۵۱	۵۱	۳	صرف (۱)	۱-۱
صرف (۱)	—	۳۴	۳۴	۲	صرف (۲)	۱-۲
صرف (۲)	—	۳۴	۳۴	۲	نحو مقدماتی (۱)	۱-۳
نحو مقدماتی (۱)	—	۶۸	۶۸	۴	نحو مقدماتی (۲)	۱-۴
ندارد	۳۴	۱۷	۵۱	۲	تجوید قرآن	۱-۵
نحو ۲ و بلاغت	—	۳۴	۳۴	۲	تفسیر مقدماتی (موضوعی)	۱-۶
نحو مقدماتی (۲) و منطق	—	۳۴	۳۴	۲	اصول مقدماتی (۱)	۱-۷
اصول مقدماتی (۱)	—	۵۱	۵۱	۳	اصول مقدماتی (۲)	۱-۸
ندارد	—	۳۴	۳۴	۲	فقه مقدماتی (۱)	۱-۹
فقه مقدماتی (۱)	—	۶۸	۶۸	۴	فقه مقدماتی (۲)	۱-۱۰
ندارد	—	۳۴	۳۴	۲	اخلاق مقدماتی (۱)	۱-۱۱
اخلاق مقدماتی (۱)	—	۳۴	۳۴	۲	اخلاق مقدماتی (۲)	۱-۱۲
—	۳۴	۴۹۳	۵۲۷	۳۰	جمع	

جدول دروس عمومی

پیشنیاز	ساعت			تعداد واحد	عنوان درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
ندارد	—	۵۱	۵۱	۳	فارسی (۱ و ۲)	۲-۱
ندارد	—	۳۴	۳۴	۲	زبان خارجی (۱)	۲-۲
زبان خارجی (۱)	—	۱۷	۱۷	۱	زبان خارجی (۲)	۲-۳
ندارد	—	۳۴	۳۴	۲	انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن	۲-۴
ندارد	—	۳۴	۳۴	۲	اخلاق و تعلیم و تربیت	۲-۵
—	۳۴	۱۷	۵۱	۲	تربیت بدنی (۱) (۲)	۲-۶
	*	*	*	*	معارف اسلامی (۱) (۲)	
	*	*	*	*	تاریخ اسلام	
	*	*	*	*	متون اسلامی	
	۳۴	۱۸۷	۲۲۱	۱۲	جمع	

تذکر: از مجموع ۲۰ واحد درس عمومی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی ۱۲ واحد به شرح فوق برای دوره کارشناسی انتخاب شد و از ارائه سایر موارد درسی بعلت اینکه دو برنامه بصورت کامل تر ارائه گردیده خودداری شده است.

جدول دروس پایه

کد درس	عنوان درس	تعداد واحد	ساعت		
			جمع	نظری	عملی
۳-۱	نحو (۱)	۴	۶۸	۶۸	-
۳-۲	نحو (۲)	۴	۶۸	۶۸	-
۳-۳	نحو (۳)	۲	۳۴	۳۴	-
۳-۴	بلاغت	۴	۶۸	۶۸	-
۳-۵	تاریخ متون ادبیات	۲	۳۴	۳۴	-
۳-۶	تفسیر موضوعی (۱)	۲	۳۴	۳۴	ندارد
۳-۷	تفسیر ترتیبی (۱)	۲	۳۴	۳۴	ندارد
۳-۸	عقائد (۱)	۴	۶۸	۶۸	ندارد
۳-۹	تاریخ تصوف و عرفان	۲	۳۴	۳۴	ندارد
۳-۱۰	آشنائی با قواعد فقهی	۲	۳۴	۳۴	اصول مقدماتی (۲)
۳-۱۱	منطق	۴	۶۸	۶۸	نحو (۱)
۳-۱۲	آشنائی با اصطلاحات فلسفه	۱	۱۷	۱۷	منطق و عقائد (۲)
۳-۱۳	فقه (۱) نیمه استدلالی	۴	۶۸	۶۸	فقه مقدماتی (۲) و اصول مقدماتی (۱)
۳-۱۴	اخلاق و تعلیم و تربیت اسلامی (۲)	۲	۳۴	۳۴	اخلاق و تعلیم و تربیت اسلامی (۱)
۳-۱۵	تاریخ اسلام (۱)	۲	۳۴	۳۴	ندارد
۳-۱۶	تاریخ اسلام (۲)	۲	۳۴	۳۴	تاریخ اسلام (۱)
۳-۱۷	آشنائی با متون حدیث و نهج البلاغه	۲	۳۴	۳۴	نحو (۱) و اصول (۱)
۳-۱۸	آشنائی با متون حدیث و ادعیه	۲	۳۴	۳۴	نحو (۱) و اصول (۱)
۳-۱۹	نظام سیاسی اسلام	۲	۳۴	۳۴	فقه (۴)
۳-۲۰	نظام اقتصادی و معاملات	۲	۳۴	۳۴	فقه (۴)
۳-۲۱	نظام تربیتی اسلام	۲	۳۴	۳۴	اخلاق و تعلیم و تربیت (۲)
۳-۲۲	نظام حقوقی اسلام	۲	۳۴	۳۴	فقه (۴)
۳-۲۳	نظام اجتماعی اسلام	۲	۳۴	۳۴	اخلاق (۲)
۳-۲۴	اطلاعات سیاسی و اجتماعی	۲	۳۴	۳۴	ندارد
۳-۲۵	روش تبلیغ (۱) (خطابه)	۴	۳۴	۱۰۲	تفسیر موضوعی (۱) و عقائد (۲)
	جمع	۶۳	۱۱۰۵	۱۰۳۷	۶۸

جدول دروس تخصصی

پیشنیاز	ساعت			تعداد واحد	عنوان درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
نحو ۱ و بلاغت		۶۸	۶۸	۴	علوم قرآن	۴-۱
تفسیر موضوعی (۱)		۳۴	۳۴	۲	تفسیر موضوعی (۲)	۴-۲
تفسیر ترتیبی (۱)		۳۴	۳۴	۲	تفسیر ترتیبی (۲)	۴-۳
عقائد (۱)		۶۸	۶۸	۴	عقائد (۲)	۴-۴
عقائد (۲)		۶۸	۶۸	۴	عقائد (۳)	۴-۵
ندارد		۳۴	۳۴	۲	تاریخ عمومی ادیان (۱)	۴-۶
تاریخ عمومی ادیان (۱)		۳۴	۳۴	۲	تاریخ عمومی ادیان (۲)	۴-۷
اصول مقدمه‌ماتی (۲)		۶۸	۶۸	۴	اصول (۱)	۴-۸
اصول (۱)		۶۸	۶۸	۴	اصول (۲)	۴-۹
آشنائی با اصطلاحات فلسفه		۳۴	۳۴	۲	فلسفه اسلامی	۴-۱۰
فقه (۱)		۶۸	۶۸	۴	فقه (۲) نیمه استدلالی	۴-۱۱
فقه (۲)		۶۸	۶۸	۴	فقه (۳) نیمه استدلالی	۴-۱۲
فقه (۳)		۶۸	۶۸	۴	فقه (۴) نیمه استدلالی	۴-۱۳
فقه (۴)		۶۸	۶۸	۴	فقه مقارن	۴-۱۴
آشنائی با اصطلاحات فلسفی		۳۴	۳۴	۲	فلسفه اخلاق	۴-۱۵
تاریخ اسلام (۲)		۶۸	۶۸	۴	تاریخ اسلام (۳)	۴-۱۶
تاریخ اسلام (۳)		۳۴	۳۴	۲	تاریخ اسلام (۴)	۴-۱۷
نحو (۱) و اصول (۱)		۳۴	۳۴	۲	مصطلح الحدیث	۴-۱۸
فقه (۴) و بلاغت	۳۴	۱۷	۵۱	۲	روش تبلیغ (۲) (تدریس)	۴-۱۹
تفسیر موضوعی (۱) و (۲)	۱۷	۳۴	۵۱	۲	روش تحقیق و نگارش	۴-۲۰
	۵۱	۱۰۰۳	۱۰۵۴	۶۰	جمع	

فصل سوّم
سرفصل دروس

صرف (۱)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

کد درس: ۱ - ۱

پیشنیاز درس: ندارد

هدف: آشنایی با قواعد علم صرف و تجزیه کلمات عربی به منظور شناخت و ریشه‌یابی آنها در جهت فهم معانی

سرفصلهای درس: (۵۱ ساعت)

۱- تعریف، موضوع و فایده علم صرف

۲- تعریف کلمه و اقسام آن

۳- بناء و ساختمان اسم

۴- بناء و ساختمان فعل

۵- حروف اصلی و زاید

۶- وزن

۷- صحیح و معتل

۸- کلمه سالم

۹- فعل (تعریف فعل، اصل فعل، لازم و متعدی، معلوم و مجهول، صیغه‌های فعل)

۱۰- ثلاثی مجرد (ماضی و مضارع و امر معلوم، بابهای ثلاثی مجرد، ماضی، مضارع و امر مجهول، مضاعف، مهموز، معتل)

۱۱- ثلاثی مزید فیه (ابواب افعال، تفعیل، مفاعله، تفاعل، تفاعل، انفعال، افعال، استفعال، افعال)

۱۲- رباعی مجرد و مزید فیه

۱۳- حالات فعل (زمان فعل، فعل منفی، فعل معرب و مبنی، فعل موکد)

متن درس:

آموزش صرف مرکز جهانی علوم اسلامی

منابع درس:

۱- صرف میر

۲- التصریف

۳- صرف ساده

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد درس: ۱-۲

پیشنهاد درس: صرف (۱)

هدف: آشنایی با قواعد علم صرف و تجزیه کلمات عربی به منظور شناخت و ریشه یابی آنها در جهت فهم معانی

سر فصلهای درس: (۳۴ ساعت)

- ۱- اسم (تعریف اسم، اوزان اسم)
- ۲- مصدر (مصدر اصلی، مصدر میمی، مصدر مره، مصدر نوعی، مصدر صناعی)
- ۳- جامد و مشتق (اسم فاعل، اسم مفعول، صفت مشبیه، اسم مبالغه، اسم تفضیل، اسم زمان و مکان، اسم آلت)
- ۴- مذکر و مؤنث
- ۵- مفرد، تثنیه، جمع (جمع مذکر سالم، جمع مؤنث سالم، جمع مکسر، جمع قله و کثره، جمع الجمع، اسم جمع و اسم جنس جمعی)
- ۶- مصغر
- ۷- منسوب
- ۸- مباحث عامه اسم و فعل (اعلال، ادغام، همزه وصل و قطع، التقاء ساکنین)

متن درس:

آموزش صرف مرکز جهانی علوم اسلامی

منابع درس:

۱- صرف میر

۲- التصریف

۳- صرف ساده

نحو مقدماتی (۱)

تعداد واحد ۲

نوع واحد: نظری

کد: ۱-۳

پیشنیاز: صرف (۲)

هدف: آشنایی اجمالی با علم نحو جهت آمادگی ورود به مباحث تفصیلی علم نحو

سرفصلهای درس: (۳۴) ساعت

- ۱- تعریف، موضوع و فایده نحو
- ۲- اقسام اعراب و بناء
- ۳- اقسام بناء و مبنی
- ۴- اعراب ظاهری، تقدیری و محلی
- ۵- اقسام اعراب در فعل (مضارع مرفوع و منصوب و مجزوم)
- ۶- اقسام اعراب در اسم (مرفوعات، منصوبات، مجرورات)
- مرفوعات (فاعل و نائب فاعل، مبتداء و خبر، نواسخ)
- منصوبات (مفعول به، مفعول مطلق، مفعول له، مفعول فیه، مفعول معه، حال، تمییز، مستثنی، منادی)
- مجرورات (مجرور به حرف جر، مجرور به اضافه)
- ۷- توابع (نعت، تأکید، عطف نسق، عطف بیان، بدل)
- ۸- حروف و احکام جمله‌ها (حروف عامل، حروف غیر عامل، احکام جمله‌ها)

متن درس:

- ۱- کتاب نحو مقدماتی
- ۲- مبادی العربیة جدید جلد ۱

منابع درس:

- ۱- شرح عوامل جرجانی
- ۲- عوامل ملامحسن
- ۳- الهدایة فی النحو

نحو مقدماتی (۲)

درس پیشنیاز

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

کد: ۴-۱

پیشنیاز: نحو مقدماتی (۱)

هدف: آشنایی بیشتر با مباحث نحوی جهت ورود به مباحث تفصیلی آن

سرفصلهای درس: (۶۸) ساعت

۱- موضوع نحو	۱۵- مفعول فیه
۲- مواضع رفع و نصب فعل مضارع	۱۶- مفعول معه
۳- مواضع جزم فعل مضارع	۱۷- مستثنی
۴- فاعل	۱۸- حال
۵- نائب فاعل	۱۹- تمییز
۶- مبتداء و خبر	۲۰- منادی
۷- افعال ناقصه	۲۱- مجرور بحروف جر
۸- افعال مقاربه	۲۲- مضاف الیه
۹- حروف مشبیه بالفعل	۲۳- نعت
۱۰- مفعول به	۲۴- عطف
۱۱- فعل تعجب	۲۵- توكید
۱۲- اشتغال	۲۶- بدل
۱۳- مفعول مطلق	۲۷- ملحقات
۱۴- مفعول له	

متن درس: مبادئ العربية جدید ج ۲

منابع درس:

- ۱- الهدایة فی النحو
- ۲- الصمدیة
- ۳- قطر الندی

درس پیشنیاز

تجوید قرآن

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری و عملی

کد درس: ۵-۱

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی با قواعد تجوید قرآن و آداب تلاوت

سرفصلهای درس: (۵۱ ساعت)

۱- مراتب قرائت (انواع قرائت)

۲- صفات حروف

۳- تفخیم و ترفیق

۴- ادغام

۵- مد و قصر

۶- وقف و ابتداء

۷- همزة وصل

منابع درس:

۱- حلیة القرآن سید محسن موسوی

۲- الیسر فی القرائات السبع

۳- اهتداء فی الوقف و الابتداء

تفسیر مقدماتی (موضوعی)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد: ۱-۶

پیشنیاز: نحو ۲ و بلاغت

هدف: آشنایی با قصص قرآنی فراگیری نکات آموزشی آن در زمینه‌های مختلف اجتماعی - سیاسی و فرهنگی

سرفصلهای درس: (۳۴) ساعت

۱- جایگاه قصه در قرآن

۲- هدف از قصه در قرآن

۳- عوامل دخیل در حوادث از نظر قرآن

۴- معنی و ویژگی سنت الهی

۵- بررسی تحلیلی سیره آدم (ع) و انبیاء اولوالعزم

۶- معنی اولوالعزم و خط سیر کلی انبیاء و مقام عصمت

۷- قصه آدم

۸- قصه نوح

۹- قصه ابراهیم

۱۰- قصه موسی، موسی با خضر و قصه قارون

۱۱- قصه عیسی و مریم

منابع درس:

۱- منشور جاوید آیت الله سبحانی

۲- تفسیر نمونه

۳- تفسیر المیزان

۴- تفسیر موضوعی قرآن ج ۶ الی ۸ آیت الله جوادی آملی

درس پیشنهاد

اصول مقدماتی (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد درس: ۱-۷

پیشنیاز: نحو مقدماتی ۲- منطق

هدف: آشنایی اجمالی با مباحث اصول فقه

سرفصلهای درس: (۳۴ ساعت)

۱- مقدمه	۸- اصول لفظیه
۲- کیفیت استنباط حکم از کتاب و سنت	۹- تعارض
۳- اوامر	۱۰- اجماع
۴- نواهی	۱۱- عقل
۵- مفاهیم	۱۲- اجتماع امر و نهی
۶- عام و خاص	۱۳- ادله فقهاتی
۷- مطلق و مقید	۱۴- اصول عملیه

متن درس:

مبایذ اصول الفقه (فضلی)

منابع درس:

- ۱- دروس فی الاصول (شهید صدر) ج ۱
- ۲- دروس فی الاصول (شهید صدر) ج ۲

اصول مقدماتی (۲)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

کد درس: ۸-۱

پیشنیاز درس: اصول مقدماتی (۱)

سرفصلهای درس: (۵۱ ساعت)

۱- تعریف و موضوع و اهمیت علم اصول	۹- علاقه بین حکم و مقدماتش
۲- دلالتها (صیغه امر، صیغه نهی، اطلاق، ادوات عموم، ادات شرط)	۱۰- اصول عملیه
۳- حجیت ظهور	۱۱- قاعده اساس عملی
۴- اثبات صدور	۱۲- قاعده ثانوی عملی
۵- دلیل عقلی	۱۳- قاعده منجزیت علم اجمالی
۶- علاقه بین نفی احکام	۱۴- استصحاب
۷- علاقه بین حکم و موضوع	۱۵- تعارض بین ادله محرزه
۸- علاقه بین حکم و متعلقش	۱۶- تعارض بین اصول
	۱۷- تعارض بین دلیل و اصول

متن درس:

- حلقه اولی (شهید صدر)

منابع درس:

- ۱- اصول فقه مظفر
- ۲- فرائد الاصول شیخ انصاری
- ۳- کفایة الاصول محقق خراسانی
- ۴- دروس فی علم الاصول شهید صدر
- ۵- مبادی فقه و اصول دکتر علیرضا فیض
- ۶- منتهی الاصول جلد ۱ و ج ۲ بجنوردی

فقه مقدماتی (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد: ۹-۱

پیشنیاژ: ندارد

هدف: فراگیری احکام شرعیه مبتلی به، به منظور اداء تکالیف شرعیه و انجام واجبات و ترک محرّمات

سر فصلهای درس: (۳۴) ساعت

۱- احکام تقلید

۲- احکام طهارات (وضوء، غسل و...)

۳- احکام نجاسات

۴- احکام نماز

۵- احکام روزه و زکات فطره

۶- احکام مبتلی به خمس

۷- احکام محرّمات سببی و نسبی

۸- احکام خوردنیها و آشامیدنیها

۹- احکام حج

منابع درس:

۱- توضیح المسائل

۲- تحریر الوسیله

متن ۳: زیده الاحکام

فقه مقدماتی (۲)

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

کد: ۱۰-۱

پیشنیاز: فقه مقدماتی ۱

هدف: آشنایی اجمالی با ابواب و مباحث مختلف فقه

سرفصلهای درس: (۶۸ ساعت)

۱۴- کتاب شرکة	۱- کتاب تقلید
۱۵- کتاب مزارعة	۲- کتاب طهارت
۱۶- کتاب دین و قرض	۳- کتاب صلاة
۱۷- کتاب رهن و حجر	۴- کتاب صوم
۱۸- کتاب ضمان	۵- کتاب زکاة
۱۹- کتاب کتاب حواله و وکاله	۶- کتاب خمس
۲۰- کتاب اقرار و هبه	۷- کتاب حج
۲۱- کتاب وصیة	۸- کتاب امر به معروف و نهی از منکر
۲۲- کتاب ایمان و انداز	۹- کتاب مکاسب و متاجر
۲۳- کتاب صید و زیاحه	۱۰- کتاب بیع
۲۴- کتاب غضب	۱۱- کتاب شفعه
۲۵- کتاب احیاء اموات	۱۲- کتاب اجاره
۲۶- کتاب لقطه	۱۳- کتاب عاریه

منابع درس:

- ۱- تحریر الوسیله
- ۲- تبصره المتعلمین
- ۳- المختصر النافع
- ۴- شرایع الاسلام

اخلاق مقدماتی (۱)

درس پیشنیاز

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد: ۱۱-۱

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی با معارف اخلاقی و تربیتی اسلام در راستای تهذیب نفس

سرفصلهای درس: (۳۴ ساعت)

۱- انواع اخلاق (الهی - فردی - اجتماعی - طبیعی)	۱- واژه اخلاق (معنای لغوی - اصطلاحی)
۲- اخلاق الهی	۲- حوزه اخلاق
۳- نقش ایمان در ارزشهای اخلاقی	۳- مبانی اخلاق
۴- نقش اخلاق در تکامل ایمان	۴- اهمیت اخلاق (از دیدگاه: قرآن - روایات، عقل و حکیمان)
۵- نقش ذکر در ارتباط انسان با خدا	۵- ضرورت اخلاق
۶- نقش عبادت در ارتباط انسان با خدا	۶- اهداف اخلاق
۷- عبادت معصومین علیهم سلام الله	۷- نیاز انسان به وحی در نظام ارزشها

منابع درس:

- ۱- اصول کافی
- ۲- اربعین امام خمینی (ره)
- ۳- جامع السعادات - ملا محمد مهدی نراقی
- ۴- حجة البيضاء - فیض کاشانی
- ۵- بحار الانوار
- ۶- الاخلاق مظاهری
- ۷- سنن النبی - علامه طباطبائی
- ۸- حقائق در اخلاق و سیر سلوک - فیض کاشانی
- ۹- مکارم الاخلاق - طبرسی

اخلاق مقدماتی (۲)

درس پیشنهادی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد ۱۲-۱

پیشنیاز: اخلاق مقدماتی ۱

هدف: آشنائی با وظایف اخلاقی بنده در پیشگاه خداوند

سر فصلهای درس: (۳۴ ساعت)

۱- یقین (مراتب یقین - علائم یقین)	۸- زهد
۲- توکل	۹- رضا و تسلیم
۳- اخلاص	۱۰- حسن ظن به خدا
۴- تقوا	۱۱- میثاق با خدا
۵- شکر	۱۲- خوف و خشیت و رضا
۶- حب الله	۱۳- اطاعت و عصیان خدا
۷- صبر	۱۴- بازگشت به خدا (توبه)

منابع درس:

همان منابع اخلاق مقدماتی ۱

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

کد درس: ۱-۲

پیشنیاز درس: ندارد

هدف: آموزش زبان فارسی در حدی که دانش پژوه بتواند کتب فارسی و مطالب مورد نیاز این سطح را بی غلط بخواند و

بنویسد.

سرفصلهای درس: (۵۱ ساعت)

- ۱- درباره نویسنده‌گی و ارزش و نقش نویسنده در جامعه
- ۲- نکته‌هایی در رسم الخط (شیوه املاء) فارسی
- ۳- خلاصه نویسی (شیوه‌های تلخیص)
- ۴- شیوه تحقیق
- ۵- نحوه استفاده از مراجع و مأخذ
- الف فارسی (خراسانی، عراقی، هندی، اصفهانی و دوره بازگشت)
- ب- خارجی (مشهورترین آنها)

- ۶- فن ترجمه (نقش ترجمه و تاثیر آن در ادبیات و فرهنگ ملل)
- ۷- انواع نثر (مرسل، ساده، مسجع، مصنوع و فنی همراه با نمونه‌ها)
- ۸- سبکهای ادبی

منابع درس:

کتاب زبان و نگارش فارسی نوشته مؤلفان - ناشر - جهاد دانشگاهی

درس عمومی

زبان خارجی (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد درس: ۲-۲

پیشنیاز درس: ندارد

هدف: کسب مهارت در خواندن و درک مفاهیم متون خارجی بمنظور آماده ساختن دانشجو برای فراگرفتن متون نیمه

تخصصی

سرفصلهای درس: (۳۴ ساعت)

۱- مروری بر ساختارها و واژگان زبان

۲- خواندن متون مختلف در سطح ۲۵۰۰ واژه متداول

۳- تاکید بر مهارتهای یادگیری شامل:

الف- نحوه استفاده از فرهنگ لغت و دائرة المعارف

ب- واژگان سازی

ج- نگارش رؤس مطالب

د- خلاصه نویسی

ه- سریع خوانی متون مختلف

منابع درس:

کتاب زبان خارجی - ناشر: سازمان سمت و یا English Sentence Structure A basic course in

Reading

درس عمومی

زبان خارجی (۲)

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

کد درس: ۲-۳

پیشنیاز درس: زبان خارجی (۱)

هدف: کسب مهارت در خواندن و درک مطالب متون نیمه تخصصی جهت آماده شدن دانشجو برای خواندن درک و

ترجمه متون تخصصی مربوطه

سرفصلهای درس: (۱۷ ساعت)

۱- معرفی و تمرین الگوهای پیچیده ساختاری در قالب متون نیمه تخصصی مربوط به هر رشته

۲- خواندن متون مختلف در سطح ۲۵۰۰ واژه متداول

۳- تاکید بر مهارتهای یادگیری شامل:

منابع درس:

۱- کتاب E.S.P

۲- English for today Vol (2)

۳- Macgraw Hill

انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن

درس عمومی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد درس: ۲-۴

پیشنیاز درس: ندارد

هدف: شناساندن ماهیت سیاسی، انقلاب اسلامی و بیان اجمالی قیامها و نهضت‌های مهم اسلام که در طول تاریخ اتفاق

افتاده و بیان نسبتاً تفصیلی علل و عوامل تکوین، پیدایش پیروزی، تثبیت و گسترش انقلاب اسلامی ایران

سر فصلهای درس: (۳۴ ساعت)

- ۱- ریشه اندیشه‌های سیاسی در قرآن
- ۲- ریشه‌های تفکر سیاسی در سیره پیامبر (ص)
- ۳- تفکر سیاسی در زندگی یک‌ایک معصومین (ع) با بررسی حیات سیاسی ایشان و برخورد سیاسی ایشان با حکام وقت
- ۴- تحلیلی از نهضت کربلا
- ۵- قیام توأب
- ۶- حرکت‌های سیاسی دوران بنی امیه
- ۷- قیام‌های سادات علوی در دوران بنی عباس
- ۸- نهضت‌های سیاسی در عصر غیبت تا دو قرن اخیر
- ۹- تفکر سیاسی اسلامی در دو قرن اخیر
- ۱۰- تحریم تنباکو
- ۱۱- نهضت‌های اسلامی در یک قرن اخیر
- ۱۲- قیام مشروطیت
- ۱۳- انقلاب اسلامی ایران
- ۱۴- عوامل پیروزی انقلاب اسلامی
- ۱۵- کارشکنی‌ها و عوامل تخریب
- ۱۶- توطئه‌های استکبار و عوامل آن
- ۱۷- بازتاب انقلاب اسلامی در جهان

منابع درس:

- ۱- انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن - عمید زنجانی
- ۲- شناخت انقلاب اسلامی - منوچهر محمدی
- ۳- فلسفه انقلاب اسلامی - جلال‌الدین فارسی
- ۴- تاریخ سیاسی معاصر ایران - جلال‌الدین مدنی

اخلاق و تعلیم و تربیت

درس عمومی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد درس: ۵-۲

پیشنیاز درس: ندارد

هدف: شناخت اخلاق فردی اسلامی

سرفصلهای درس: (۳۴ ساعت)

۱- ارزشهای انسان در ارتباط با خود (اخلاق فردی)	۸- رشد نظریات
۲- خودشناسی	۹- اراده
۳- نقش خودشناسی	۱۰- آشنائی با برخی از فضائل فردی
۴- محورهای خودشناسی	۱۱- خودسازی
۵- پرورش عقل و اندیشه	۱۲- مراحل خودسازی و ابزار آن
۶- عوامل شکوفائی عقل و اندیشه	۱۳- عوامل خودسازی
۷- هدایت و مهار فرآیند	۱۴- موانع خودسازی

منابع درس:

همان منابع اخلاق مقدماتی

تربیت بدنی او ۲

درس عمومی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

کد درس: ۶-۲

پیشنیاز درس: ندارد

هدف: ۱- آشنائی طلاب با مفاهیم و اهداف تربیت بدنی و نقش و اثر آن در زندگی فردی و اجتماعی.

۲- فراگرفتن اصول حرکات بدنی (عملی و نظری) بمنظور ایجاد تحرک و پویایی بیشتر در گذراندن اوقات فراغت و

خودآزمائی در طول زندگی.

۳- آشنائی و یادگیری فنون و مقررات یکی از ورزشهای پایه

سرفصلهای درس: (۵۱ ساعت)

۵- اصول خودآزمائی جسمی و حرکتی

۱- اصول و فلسفه تربیت بدنی از دیدگاه

۶- عوامل تهدیدکننده قلبی و عروق و رابطه

مکتب

آن با ورزش

۲- اهداف تربیت بدنی در رابطه با جامعه

۷- آشنائی با فنون و مقررات ورزش

۳- ارتباط بهداشت و تربیت بدنی و ورزش

دومیدانی - شنا - کوهنوردی - ورزشهای رزمی -

۴- اصول حفظ و نگهداری سلامت و تناسب

فوتبال - والیبال

بدن

منابع درس:

جزوه درس آشنائی با تربیت بدنی و ورزش (مرکز جهانی علوم اسلامی)

نحو (۱)

درس پایه

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

کد درس: ۱-۳

پیشنیاز: نحو مقدماتی ۲

هدف: آشنایی تفصیلی با مباحث و قواعد علم نحو جهت شناخت دقیق ساختار جملات و درک صحیح متون عربی

سرفصلهای درس: (۶۸ ساعت)

۱- موضوع نحو	۸- مفعول به
۲- مواضع رفع، نصب و جزم فعل مضارع	۹- اسم فعل
۳- فاعل و نائب فاعل	۱۰- اسم فاعل
۴- مبتداء و خبر	۱۱- اسم مفعول
۵- نواسخ (اسم کان و اخوات، اسم کاد و اخوات، حروف مشبیه به لیس، خبر آن و اخوات، لاء نفی جنس)	۱۲- صفة مشبیه
۶- ضمیر شأن	۱۳- مصدر
۷- مفعول مطلق	۱۴- أفعال تعجب

متن درس:

مبایذ العربیة جدید ج ۴ قسمت نحو

منابع درس:

- ۱- شرح ابن عقیل
- ۲- سیوطی
- ۳- جامع الدروس العربیة
- ۴- مغنی اللیب

نحو (۲)

درس پایه

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

کد درس: ۲-۳

پیشنیاز: نحو (۱)

هدف: آشنایی تفصیلی با مباحث و قواعد علم نحو، جهت شناخت دقیق ساختار جملات و درک صحیح متون عربی

سرفصلهای درس: (۶۸ ساعت)

۱- تحدیر و اغراء	۱- مرتبه حال و عامل حال
۲- اختصاص	۱۰- تمییز
۳- اشتغال	۱۱- افعال التفضیل
۴- تنازع	۱۲- افعال مدح و ذم
۵- منادی (استغاثه، ندبه، ترخیم)	۱۳- استثناء
۶- مفعول لاجله	۱۴- حروف جر
۷- مفعول فیه	۱۵- اضافه (اضافه معنوی و اضافه لفظی)
۸- مفعوله معه	۱۶- توابع (نعت، توكید، بدل، عطف، حکایه)
۹- حال (اقسام حال، ارتباط حال با صاحب حال،	

هفتن درس:

مبایء العربیة جدید جلد ۴ قسمت نحو

منابع درس:

- ۱- شرح ابن عقیل
- ۲- سیوطی
- ۳- جامع الدروس العربیة
- ۴- معنی اللیب

نحو (۳)

درس پایه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد درس: ۳-۳

پیشنیاز: نحو (۲)

هدف: آشنایی تفصیلی با مباحث و قواعد علم نحو، جهت شناخت دقیق ساختار جملات و درک صحیح متون عربی

سرفصلهای درس: (۳۴ ساعت)

۱- باب حروف (حروف جر، جواب، نفی، ردع، استفتاح، تنبيه، تحضيض، شرط، تفصيل، مصدر، تفسير، مفاجات، استقبال، توقع، لامات، حروف زايد).	۲- ملحقات نحو
	- جمله و اقسام آن
	- روش اعراب
	- اقسام کلمه و جمله

متن درس:

مبایذ العربیة جدید جلد ۴ قسمت نحو

منابع درس:

- ۱- شرح ابن عقیل
- ۲- سیوطی
- ۳- جامع الدروس العربیة
- ۴- مغنی اللیب

بلاغت

درس پایه

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

کد درس: ۳-۴

پیشنیاز درس: نحو ۳

هدف: فراگیری علوم بلاغت به منظور آشنائی با فصاحت و زیبایی‌های کلام عربی در متون اسلامی

سرفصلهای درس: (۶۸ ساعت)

۱- اطناب	۱- تعریف فصاحت و بلاغت
۱۱- مساواة	۲- مراتب فصاحت و بلاغت
۱۲- انشاء	۳- ارزش و جایگاه
(علم بیان)	۴- روش کاربرد علم بلاغت
۱- تشبیه	(علم معانی)
۲- حقیقت	۱- تعریف علم معانی
۳- مجاز	۲- کلام
۴- استعاره	۳- احوال اسناد خبری
۵- مرسل	۴- احوال المسند الیه
۶- کنایه	۵- احوال المسند
علم بدیع	۶- احوال متعلقات فعل
۱- وجوه معنوی بدیع	۷- قصر
۲- وجوه لفظی بدیع	۸- فصل و وصل
	۹- ایجاز

منابع درس:

- ۱- جواهر البلاغة
- ۲- البلاغة الواضحة
- ۳- مختصر المعانی، تفتازانی

تاریخ و متون ادبیات

درس پایه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد درس: ۵-۳

پیشنیاز درس: نحو ۱

هدف: آشنایی اجمالی با تاریخچه ادبیات عرب

سرفصلهای درس: (۳۴ ساعت)

۱- تعاریف

- واژه ادب

- تاریخ ادبیات عرب

- دوره‌های ادبی

- فنون (علوم) ادبی

۲- شعر و اقسام آن

۳- نثر و اقسام آن

۴- دوره‌های تاریخ ادبیات

الف - ادبیات عرب پیش از اسلام (ادبیات عصر

جاهلی)

ب - ادبیات صدر اسلام (قرن نخست هجری)

- ادبیات قرآن

- ویژگی‌های اسلوب قرآنی

متن درس:

- جزوه مرکز جهانی علوم اسلامی

منابع درس:

موجز الادب العربی و تاریخه - آذر شب

تاریخ الادب العربی - محمود بستانی

تفسیر موضوعی (۱)

درس پایه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد درس: ۳-۶

پیشنیاز درس: علوم قرآن

هدف: آشنائی با مفاهیم اخلاقی و اجتماعی قرآن

سرفصلهای درس: (۳۴ ساعت)

۵- آثار معرفت خدا

۶- دنیا

۷- صبر

۸- توکل

۱- مفاهیم عام اخلاقی در قرآن

۲- نیت و نقش آن در ارزش اخلاقی

۳- سعادت و معیار آن در قرآن

۴- راه تحصیل ایمان از قرآن

منابع درس:

منشور جاوید

مفاهیم القرآن

تفسیر نمونه

تفسیر المیزان

معارف القرآن آیت الله مصباح

تفسیر موضوعی آیت الله جوادی آملی

پیام قرآن

درس پایه

تفسیر ترتیبی (۱)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد: نظری

کد درس: ۷-۳

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی با تفسیر بعضی از سوره قرآنی

سرفصلهای درس: (۳۴ ساعت)

۱- تفسیر سوره انفال

- تقطیع سوره به ۱۷ مقطع درسی

- ترجمه آیات و توضیح واژگان مشکل

- بیان مقطع شأن نزول و تفسیر کلی آیات

- توضیح تفصیلی نکات مهم آیات

- برداشتها و پیامها

- پرسش و پژوهش

متن درس:

تفسیر سوره انفال (مرکز جهانی علوم اسلامی)

منابع درس:

۱- تفسیر نمونه

۲- تفسیر المیزان

۳- مجمع البیان

۴- الکشاف

درس پایه

عقائد (۱)

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

کد درس: ۸-۳

پیشنیاز درس: ندارد

هدف: آشنائی اجمالی طلاب با اصول پنجگانه اعتقادی براساس دلایل روان و ساده

سرفصلهای درس: (۶۸ ساعت)

۴- اهمیت بحث امامت

۱- اهمیت بحث در اصول عقائد

۵- اهمیت بحث معاد

۲- راههای خداشناسی

۳- ضرورت وحی و لزوم بعثت انبیاء

منابع درس:

۱- اصول عقاید آیت الله مصباح

۲- اصول عقائد آیت الله سبحانی

۳- المراجعات - علامه شرف الدین

۴- ده مقاله مبدا و معاد آیت الله جوادی

۵- تفسیر المیزان

۶- شرح مبسوط بر عقائد

تاریخ تصوف و عرفان

درس پایه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد درس: ۳-۹

هدف: آشنایی با ریشه‌ها و مبادی عرفان و تصوف

سیر فصلهای درس: (۳۴ ساعت)

- ۱- تعریف عرفان و تصوف
 - ۲- توصیف کلمه صوفی و اشتقاق آن
 - ۳- روش زندگی و اخلاق و رفتار پیامبر اکرم (ص) و صحابه و اهل بیت (ع)
 - ۴- روش زاهدانه در صدر اسلام
 - ۵- حسن بصری
 - ۶- رابعه عدویه
 - ۷- ابراهیم ادهم
 - ۸- ریشه‌های تصوف و عرفان در اسلام
 - ۹- سیر تکامل زهد در قرن دوم هجری
 - ۱۰- صوفیان اولیه: بایزید بسطامی، جنید بغدادی، ذالنون مصری، حلاج، ابوالحسن خرقانی، ابوسعید ابوالخیر، خواجه عبدالله انصاری
 - ۱۱- طریقت یا سیر و سلوک
- ۱۲- مقامات و حالات صوفیانه
 - ۱۳- تشکیل خانقاه
 - ۱۴- آثار عمده صوفیه: آثار محاسنی - اللمع فی التصوف ابونصر سراج، رساله قشیریه، کشف المحجوب
 - ۱۵- تصوف در شبه قاره هند
 - ۱۶- عرفای مشهور این منطقه: هجویری، ذکریا مولتانی، گسودراز، نظام الدین اولیاء و ...
 - ۱۷- بررسی آثار عرفا از قرن پنجم تا دوره صفویه
 - ۱۸- تصوف در قرن ششم تا نهم هجری
 - ۱۹- دوره انحطاط تصوف
 - ۲۰- رابطه فقها و صوفیه
 - ۲۱- تصوف در زمان حاضر

منابع درس:

- ۱- تاریخ تصوف در اسلام - دکتر قاسم غنی
- ۲- کشف المحجوب - هجویری
- ۳- رساله قشیریه - ابوالقاسم قشیری
- ۴- طرائق الحقائق - نائب‌الصدر شیرازی
- ۵- بستان‌السیاحه و ریاض‌السیاحه - شیروانی
- ۶- مرصاد العباد - مرتضی بن داحی
- ۷- آثار مولانا جلال‌الدین بلخی
- ۸- تذکره الاولیاء و منطق‌الطیر - عطار
- ۹- مصباح‌البداة - عزالدین کاشانی
- ۱۰- کیمیای سعادت و احیاء‌العلوم - محمدغزالی

درس پایه

(آشنایی با قواعد فقهی)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد: ۱۰ - ۳

پیشنیاز: اصول مقدماتی (۲)

هدف: آشنایی با پاره‌ای از قواعد فقهی

سر فصلهای درس: (۳۴ ساعت)

۱) قاعده طهارت	۸) لاجرح
۲) قاعده بازار مسلمین	۹) قاعده قرعه
۳) قاعده اصالة الصحة	۱۰) قاعده فرائض
۴) قاعده لاتعاد	۱۱) قاعده لزوم
۵) قاعده میسور	۱۲) قاعده ید
۶) دو قاعده فراغ و تجاوز	۱۳) قاعده سلطنت
۷) قاعده علی الید	

منابع درس:

- ۱ - القواعد الفقهیه - آقای بجنوردی
- ۲ - القواعد و الفرائد - شهید ثانی
- ۳ - القواعد الفقهیه - مکارم

(منطق)

درس پایه

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

کد: ۱۱ - ۳

پیشنیاز: نحو (۱)

هدف: شناخت روش صحیح اندیشیدن و آماده ساختن طلاب. جهت فراگیری علوم عقلی و استدلالی

سرفصلهای درس: (۶۸ ساعت)

(۱) منطق، موضوع و فایده آن

(۲) علم و بیان اقسام آن (تصور، تصدیق، ضروری،

نظری)

(۳) جهل

(مبحث قضایا)

(۱۴) تعریف قضیه و اقسام آن (حمله، شرطیه)

(۱۵) تعریف سور و الفاظ آن

(احکام قضیه)

(۱۶) تناقض و شروط آن

(۱۷) عکس، تعریف و انواع آن

(۱۸) احکام قضایا

انواع حجیه (قیاس، استقراء، تمثیل)

(۱۹) قیاس و اقسام آن به حسب ماده و هیأت

(۲۰) قیاس اقترانی و استثنائی

(۲۱) اشکال قیاس اقترانی

(۲۲) استقراء و تمثیل

(۲۳) تقسیم قیاس به اعتبار مواد (صناعات خمس)

(۲۴) جدل

(۲۵) برهان (لم و انی)

(۲۶) خطابه

(۲۷) شعر

(۲۸) مقاله

(مبحث الفاظ)

(۴) دلالت و اقسام آن

(۵) ترادف و تباین و اقسام تقابلی

(۶) مفرد و مرکب، اقسام مرکب، خبر و انشاء

(مبحث کلیات)

(۷) کلی و جزئی و اقسام آن

(۸) تعریف مصداق، مفهوم، عنوان و معنوی

(۹) نسبت چهارگانه

(۱۰) کلیات خمس (جنس، نوع، فصل، عرض

خاص، عرض عام)

(۱۱) تعریف حمل و انواع آن

(۱۲) معرف و حجت

(۱۳) تقسیم و تصنیف

منابع درس:

۱ - منطق صوری - خوانساری

۲ - الکبری فی المنطق

۳ - المنطق - محمدرضا مظفر

۴ - رهبر خرد - شهابی

محقق درس: آموزش منطق و متن جزوه مرکز جهانی علوم اسلامی

(آشنایی با اصطلاحات فلسفه)

در پایه

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

کد: ۱۲ - ۳

پیشنیاز: منطق و عقائد (۲)

هدف: آشنایی اجمالی با اصطلاحات علم فلسفه

سرفصلهای درس: (۱۷ ساعت)

۱ - تعریف فلسفه	۶ - مسائل فلسفه
۲ - فلسفه قدیم و فلسفه جدید	۷ - عینی و ذهنی
۳ - فلسفه اشراق و فلسفه مشاء	۸ - حادث و قدیم
۴ - روشهای فکری اسلامی	۹ - علت و معلول
۵ - حکمت متعالیه	۱۰ - وجوب و امکان و امتناع

منابع درس:

- ۱ - بدایه الحکمة - علامه طباطبائی
- ۲ - آموزش فلسفه آیت الله مصباح
- ۳ - آشنایی با علوم اسلامی شهید مطهری

فقه (۱) نیمه استدلالی

درس پایه

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

کد درس: ۱۳ - ۳

پیشنیاز: فقه مقدماتی (۲) و اصول مقدماتی (۱)

هدف: آشنایی با روش علمی استنباط احکام از ادله شرعی (کتاب و سنت و عقل و اجماع)

سرفصلهای درس: (۶۸ ساعت)

۱- طهارت	۴- زکاة
۲- صلاة	۵- خمس
۳- صوم	

منابع درس:

۱- معرفة ابواب الفقه - جزوه مرکز جهانی

۲- دروس تمهیدیه فی فقه الاستدلالی

درس پایه

اخلاق و تعلیم و تربیت (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد درس: ۱۴ - ۳

پیشنیاز درس: اخلاق و تعلیم و تربیت (۱)

هدف: شناخت و بکارگیری اخلاق اجتماعی اسلام

سرفصلهای درس: (۳۴ ساعت)

۴- عوامل سازگاری

۱- اخلاق اجتماعی

۵- موانع سازگاری

۲- دوستی

۳- مجالست و معاشرت

منابع درس:

همان منابع اخلاق (۱)

تاریخ اسلام (۱)

درس پایه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد: ۱۵ - ۳

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی با ظهور اسلام و تحلیلی از زندگانی حضرت رسول اکرم (ص)

سرفصلهای درس: (۳۴ ساعت)

۱ - توضیحی پیرامون تاریخ و شناخت منابع تاریخ اسلام	۵ - از بعثت تا هجرت
۲ - بررسی اوضاع تاریخی و جغرافیای جزیره العرب و قبائل ساکن آن	۶ - غزوات و سرایای پیامبر (ص) تا حجة الوداع
۳ - وضع ایران و روم در عصر ظهور اسلام	۷ - وفات پیامبر (ص)
۴ - از ولادت پیامبر (ص) تا بعثت	۸ - جانشین آن حضرت
	۹ - سقیفه بنی ساعده و خلافت ابوبکر
	۱۰ - پیدایش بدعتها و انحرافات

منابع درس:

- ۱ - فروغ ابدیت - آیت الله سبحانی
- ۲ - سیره المصطفی - هاشم معروف
- ۳ - المصطفی فی سیره المصطفی - جعفر مرتضی عاملی
- ۴ - بحار الانوار - سیره النبی
- ۵ - سیره ابن هشام
- ۶ - زندگی پیامبر اسلام - هاشم رسول محلاتی
- ۷ - سیره نبوی - شهید مطهری

درس پایه

تاریخ اسلام (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد درس: ۱۶-۳

پیشنیاز درس: تاریخ اسلام (۱)

هدف: آشنایی با سیره ائمه اطهار صلوات الله علیهم اجمعین

سر فصلهای درس: (۳۴ ساعت)

- ۱- مدخلی بر آشنایی با سیره ائمه اطهار علیهم السلام (ضرورتها، روش، اصول حاکم بر سیره ائمه، نقش ائمه در تاریخ)
- ۲- اوضاع سیاسی در زمان امام علی علیه السلام تا امام زین العابدین علیه السلام
- ۳- شرح مختصر از زندگی امام علی علیه السلام تا امام زین العابدین علیه السلام
- ۴- پیدایش و ماهیت نهضتها و حرکتهای علمی و سیاسی عصر امام علی علیه السلام تا امام زین العابدین علیه السلام

منابع درس:

- ۱- فی رحاب ائمه اهل البيت - سید محسن امین
- ۲- سیره الائمة اثنی عشر - هاشم معروف
- ۳- بحار الانوار
- ۴- الارشاد شیخ مفید
- ۵- سیره پیشوایان - پیشوایی
- ۶- حیات فکری و سیاسی امامان شیعه - رسول جعفریان
- ۷- تشیع در مسیر تاریخ - سید حسین میر جعفری
- ۸- کشف الغمة - اربابی

آشنایی با متون حدیث و نهج البلاغه

درس پایه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد: ۱۷ - ۳

پیشنیاز: نحو (۱) و اصول (۱)

هدف: آشنایی با متون روایی و نهج البلاغه و روش استفاده از آنها

سر فصلهای درس: (۳۴ ساعت)

(حدیث)

- ۱- سیر تدوین حدیث
- ۲- آشنایی با اصول اربعه
- ۳- آشنایی با مصادر نخستین روایی در زمینه فقه (کافی، تهذیب، استبصار - من الحضره الفقیه)
- ۴- بررسی جوامع روایی ثانوی (وسائل الشیعه - بحار - مستدرک، وائی)
- ۵- تقسیم بندی روایات به لحاظ موضوعات (فقهی - تفسیری - کلامی، اخلاقی - سیره)
- ۶- معرفی متون روایی اهل سنت، ارزش روایات صحابه، بررسی صحاح سته.

نهج البلاغه

- ۱- چگونگی تدوین و جمع آوری نهج البلاغه
- ۲- آشنایی با مصادر نهج البلاغه، خطبه‌ها و نامه‌ها و کلمات قصار نهج البلاغه
- ۳- آشنایی با شروح و ترجمه‌های نهج البلاغه
- ۴- فرازهایی از خطبه همام و اوصاف متقین
- ۵- فرازهایی از خطبه شششنبه
- ۶- نامه حضرت امیر علیه السلام، به مالک اشتر
- ۷- انتخاب مواردی از کلمات قصار نهج البلاغه

منابع درس:

- ۱- علم الحدیث - محمد کاظم مدیر شانه‌چی
- ۲- شرح نهج البلاغه - ابن ابی الحدید
- ۳- شرح نهج البلاغه - ابن میثم بحرانی
- ۴- سیری در نهج البلاغه - شهید مطهری
- ۵- اصول کافی - کلینی
- ۶- من لایحضره الفقیه - صدوق

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد: ۱۸ - ۳

پیشنیاز: نحو (۱) و اصول (۱)

هدف: آشنایی با معارف عالیہ ادعیه مأثورہ و ائمه اطهار:

سرفصلهای درس: (۳۴ ساعت)

۱- معرفی کتب دعا (صحیفه سجاده، اقبال، مصباح المتہجد، عدۃ الداعی، منہج الدعوات راوندی - مصباح کفعمی، مفاتیح الجنان و ...)

۲- نقش دعا در زندگی شخصی و اجتماعی انسان

۳- شرایط و ویژگیهای تاثیر دعا

۴- آشنایی با مضامین بعضی از زیارتها و مناجاتهای ائمه معصومین (زیارت جامعه کبیره، زیارت عاشورا، مناجات شعبانیه و ...)

منابع درس:

۱- اصول کافی (کتاب الدعاء)

۲- بحار الانوار (کتاب الدعاء)

۳- اقبال الاعمال سید بن طاووس

۴- مصباح المتہجد شیخ طوسی

۵- المراقبات فی اعمال السنہ

۶- انیس اللیل (شرح دعای کمیل) کلباسی

۷- الدعاء عند اهل البيت (أصفی)

۸- صحیفه سجاده

۹- دراسات فی الحدیث والمتحدثن ہاشم معروف الحسنی

نظام سیاسی اسلام

درس پایه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد درس: ۱۹-۳

پیشنیاز: فقه (۴)

هدف: آشنایی با نظام سیاسی اسلام و ویژگیهای حکومت اسلامی

سرفصلهای درس: (۳۴ ساعت)

۱- کلیات

الف - تعریف سیاست

ب - علم سیاست

ج - فلسفه سیاست

د - مکاتب سیاسی

ه - نظام سیاسی

۲- انواع حکومتها در جهان

الف - عوامل ساختار دولت - کشور (گروه انسانی، سرزمین، قدرت سیاسی)

ب - انواع مختلف دولت - کشور

ج - ماهیت رژیم سیاسی

د - طبقه بندی رژیمهای سیاسی

ه - طبقه بندی حکومت از دیدگاه اسلام

۳- فلسفه سیاسی اسلام

الف - رابطه دین و سیاست

ب - مبانی و اهداف مکتب سیاسی اسلام

ج - ماهیت حکومت اسلامی

د - شیوه حکومت اسلامی

ه - منابع قدرت سیاسی در اسلام

و - مشروعیت قدرت سیاسی در اسلام

۴- نهادهای اساسی در حکومت اسلامی

الف - ولایت فقیه

- ادله نقلی و عقلی و ولایت فقیه

- شرایط ولی فقیه

- اختیارات و وظایف ولی فقیه

- وظائف مردم در مقابل ولی فقیه

ب - قوه مقننه

- اختیارات و وظایف قانونگذار

- قلمرو قانونگذاری از دیدگاه اسلام

ج - قوه مجریه

- ساختار قوه مجریه

- اختیارات و وظایف قوه مجریه

د - قوه قضائیه

- ویژگیهای نظام قضایی اسلام

۵ - روابط خارجی دولت اسلامی

الف - اهمیت و نحوه ارتباط با کشورهای اسلامی

ب - چگونگی ارتباط دولت اسلامی با کشورهای غیر اسلامی

منابع درس:

۱ - ولایت فقیه امام خمینی (ره)

۲ - حکومت در اسلام (در آثار امام خمینی) - ارشاد اسلامی تهران

۳ - البیع جلد ۲ - امام خمینی

۴ - مبانی حکومت اسلامی - جعفر سبحانی

۵ - ولایت فقیه - یوسف صانعی

۶ - معالم الحکومة الاسلامیة - محاضرات: سبحانی

۷ - حکومت اسلامی و ولایت فقیه - مصباح یزدی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد: ۲۰ - ۳

پیشنیاز: فقه (۴)

هدف: آشنایی اجمالی با اقتصاد اسلامی برگرفته از قرآن و روایات

سرفصلهای درس: (۳۴ ساعت)

- ۱- اقتصاد و زندگی فردی و اجتماعی
- ۲- ارتباط میان علم اقتصاد، مکتب اقتصادی و سیاستگذاری اقتصادی
- ۳- نظام اقتصادی مصطلحات، تفکیک و مقایسه
- ۴- دین و نظام سازی
- ۵- نظامهای اسلامی و جایگاه نظام اقتصادی اسلام در میان آنها
- ۶- ویژگیهای نظام اقتصادی اسلام و عناصر آن
- ۷- مبانی نظام اقتصادی
- ۸- اهداف نظام اقتصادی
- ۹- طرحهای اساسی دین در زمینه اقتصاد
- ۱۰- تاثیر نظام اقتصادی اسلام در نگرش نسبت به مسائل اساسی اقتصاد
الف- مسائل اساسی تولید ب- مسائل اساسی توزیع ج- مسائل اساسی مصرف

منابع درس:

- ۱- اقتصادنا - شهید صدر
- ۲- درآمدی بر اقتصاد اسلامی - دکتر همکاری حوزه و دانشگاه
- ۳- ربا - بانک، بیمه - شهید مطهری
- ۴- البنك الاربو عافی اسلام - شهید صدر
- ۵- معیارهای اقتصادی در تعالیم رضوی محمد حکیمی
- ۶- اصول مالکیت در اسلام احمد میانجی

نظام تربیتی اسلام

درس پایه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد: ۲۱ - ۳

پیشنیاز: اخلاق و تعلیم و تربیت (۲)

هدف: آشنایی با مبانی و روشهای تربیت فردی، خانوادگی و اجتماعی

سر فصلهای درس: (۳۴ ساعت)

۴- اهداف

۱- کلیات و مفاهیم

۵- روشها

۲- دین و تربیت

۳- مبانی و اصول تربیت اسلامی

منابع درس:

۱- آداب تعلیم و تعلم در اسلام (ترجمه منیه المرید شهید ثانی)

۲- اسلام و تعلیم و تربیت محمد باقر حجتی

۳- فلسفه تعلیم و تربیت دفتر همکاری حوزه و دانشگاه

۴- نظام تربیتی اسلام محمد باقر قرشی

نظام حقوقی اسلام

درس پایه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد: ۲۲ - ۳

پیشنیاز: فقه (۴)

هدف: آشنایی با ارزشها و مفاهیم اجتماعی اسلام

سرفصلهای درس: (۳۴ ساعت)

بخش اول: کلیات حقوق عرفی

بخش دوم: حقوق خصوصی اسلام

بخش سوم: حقوق اساسی اسلام

بخش چهارم: حقوق کیفری اسلام

بخش پنجم: حقوق بین الملل اسلامی

منابع درس:

۱ - درآمدی بر حقوق اسلامی - دفتر همکاری

۲ - حقوق مدنی - طاهری

۳ - حقوق اقلیتها - عمید زنجانی

۴ - قضاء و قضاوت در اسلام - محمدی گیلانی

۵ - تحریر الوسيله

۶ - القضاء الشهادات - الشيخ جواد تبریزی

۷ - التشريع الجنائي فی الاسلام - عبدالقادر عوده

نظام اجتماعی اسلام

درس پایه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد: ۲۳ - ۳

پیشنیاز: اخلاق (۲)

هدف: آشنایی با ارزشها و مفاهیم اجتماعی اسلام

سرفصلهای درس: (۳۴ ساعت)

۱ - مقدمه (تعریف اجتماعی - عناصر نظام اجتماعی و ...)	۴ - جامعه آرمانی اسلام
۲ - اسلام و امور اجتماعی	۵ - آسیب شناسی اجتماعی اسلام
۳ - ساختار نظام اجتماعی اسلام	۶ - دگرگونی اجتماعی
	۷ - امت اسلامی و جامعه بین الملل

منابع درس:

- ۱ - جامعه و تاریخ - شهید مطهری
- ۲ - جامعه و تاریخ مصباح یزدی
- ۳ - فلسفه تاریخ - سید محمد باقر صدر
- ۴ - جامعه شناسی ساموئل کونیک

اطلاعات سیاسی - اجتماعی

درس پایه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد: ۲۴ - ۳

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی با علم سیاست و مفاهیم سیاسی

سرفصلهای درس: (۳۴ ساعت)

۱ - تعریف علم سیاست

۲ - سیاست خارجی در اسلام و مبانی آن

۳ - جغرافیای سیاسی

۴ - اصول روابط بین الملل

۵ - سازمانهای بین المللی

۶ - نهضتهای اسلامی

۷ - بحرانهای فعلی جهان اسلام

منابع درس:

جزوه مرکز جهانی علوم اسلامی

روش تبلیغ (۱) «خطابه»

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری و عملی

کد: ۲۵ - ۳

پیشنیاز: تفسیر موضوعی (۱) و عقائد (۲)

هدف: آشنایی با اصول و کلیات تبلیغ و نقش سازنده آن در جوامع بشری

سر فصلهای درس: (۱۰۲ ساعت)

۹- ضرورت‌های سخنوری	۱- کلیات (تعریف تبلیغ - اهمیت و ضرورت تبلیغ - آثار و برکات تبلیغ - جهت تبلیغ - گستره تبلیغ)
۱۰- آفات سخنوری	۲- ضروریات تبلیغ
۱۱- چگونه میتوان سخنور شد	۳- صفات مبلغ
۱۲- اجزاء خطابه	۴- ویژگیهای پیام
۱۳- انواع خطابه	۵- محورهای تبلیغی
۱۴- کتاب شناسی تبلیغ	۶- شیوه‌های تبلیغ
۱۵- عوامل موثر در تبلیغ	۷- مقایسه شیوه‌ها و ابزار تبلیغ در اسلام با سایر مکاتب
۱۶- ابزار تبلیغ	۸- تعریف فن خطابه
۱۷- بیان	
۱۸- هشدارهای تبلیغی	

منابع درس:

- ۱- روش تبلیغ و سخنرانی - احمد صادق اردستانی
- ۲- روش تبلیغ - شریعتی سبزواری

علوم قرآن

درس تخصصی

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

کد درس: ۴-۱

پیشنیاز درس: نحو ۱ و بلاغت

هدف: آشنائی با معارف قرآنی به منظور ورود به تفسیر قرآن

سرفصلهای درس: (۶۸ ساعت)

۱- تعریف علوم قرآن	۶- محکم و متشابه
۲- نزول قرآن	۷- جهانی و جاودانگی قرآن
۳- کتابت و جمع آوری قرآن	۸- شیوه فهم قرآن
۴- اعجاز قرآن	۹- مهمترین کتب علوم قرآن و تفسیر
۵- مصونیت قرآن از تحریف	

منابع درس:

- ۱- التمهید فی علوم القرآن آیه الله معرفت
- ۲- علوم القرآن - سید محمدباقر حکیم
- ۳- تاریخ قرآن - دکتر محمود رامیا
- ۴- الاتقان - سیوطی
- ۵- مباحث فی علوم القرآن - صبحی صالح
- ۶- قرآن در اسلام - علامه طباطبائی

تفسیر موضوعی (۲)

درس تخصصی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد درس: ۲-۴

پیشنیاز درس: ندارد

هدف: آشنائی با مفاهیم اعتقادی قرآن

سرفصلهای درس: (۳۴ ساعت)

۵- انبیاء و اقسام آن در قرآن

۱- اسلام و ایمان (معانی مختلف و مراتب آن)

۶- عصمت انبیاء

۲- اثبات خدا

۷- اثبات ضرورت امام و هادی از قرآن

۳- توحید و اقسام آن

۸- مقام شهادت انبیاء و امامان در قرآن

۴- وحی و اقسام آن در قرآن

منابع درس:

منشور جاوید - آیه الله سبحانی

مفاهیم القرآن

تفسیر نمونه

تفسیر المیزان

معارف القرآن آیت الله مصباح

تفسیر موضوعی - آیت الله جوادی آملی

پیام قرآن

تفسیر ترتیبی (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد درس: ۳-۴

پیشنیاز: تفسیر ترتیبی (۱)

هدف: آشنایی با تفسیر بعضی از سور قرآنی

سرفصلهای درس: (۳۴ ساعت)

۱- تفسیر سوره حجرات

۲- تفسیر برخی از سور جزء سی ام (قدر تا ناس)

متن درس:

تفسیر سوره حجرات و قدر تا ناس (مرکز جهانی علوم اسلامی)

منابع درس:

۱- تفسیر نمونه

۲- تفسیر المیزان

۳- مجمع البیان

۴- الکشاف

هدف: آشنایی طلاب با مباحث توحید و عدل و نبوت به وسیله استدلالات روان عقلی و نقلی

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

کد درس: ۴-۴

پیشنیاز: عقاید ۱

سرفصلهای درس: (۶۸ ساعت)

توحید

- ۱- مقدمه (شناخت، تفاوت انسان و حیوان، ابزارها و راههای شناخت در انسان، ضرورت ایمان مذهبی و آثار آن، سرچشمه دینداری بشر، علل دین ستیزی)
- ۲- اقسام علم از نظر پیامبر اسلام
- ۳- بررسی انواع جهان بینی
- ۴- راههای خداشناسی
- ۵- توحید (براهین، انواع و مراتب توحید)
- ۶- شرک و انواع آن
- ۷- صفات خدا

عدل الهی

- ۱- افعال الهی
- ۲- حسن و قبح
- ۳- عدل الهی (ایرادها و پاسخها)
- ۴- قضا و قدر
- ۵- فلسفه آفرینش
- ۶- سنتهای الهی در زندگی بشر

نبوت

- ۱- فلسفه و لزوم بعثت انبیاء
- ۲- مراحل نبوت
- ۳- صفات انبیاء (عصمت)
- ۴- وحی و اقسام آن
- ۵- نقش پیامبران در تاریخ بشر
- ۶- شبهات نبوت
- ۷- نبوت خاصه (اثبات نبوت پیامبر اسلام - معجزات پیامبر)

منابع درس:

- ۱- دروه جهان بینی - استاد مطهری -
- ۲- عدل الهی - استاد مطهری -
- ۳- انسان و سرنوشت - استاد مطهری -
- ۴- شرح مبسوط بر عقاید
- ۵- اصول عقاید - آیه الله مصباح -
- ۶- علم الیقین - فیض کاشانی -

عقاید (۳)

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

کد درس: ۴-۵

پیشنیاز: عقاید ۲

هدف: آشنایی طلاب با مباحث امامت و معاد به وسیله استدلالات روان عقلی و نقلی

سرفصلهای درس: (۶۸ ساعت)

امامت

- ۱- تعریف و ضرورت امامت الهی
- ۲- صفات امام (عصمت - علم - ولایت)
- ۳- ادله عقلی و نقلی و تاریخی بر امامت بلافصل حضرت علی علیه السلام
- ۴- ادله شیعه بر امامت ائمه دوازده گانه علیهم السلام
- ۵- بحث مهدی موعود

معاد

- ۱- تعریف معاد
- ۲- فلسفه معاد
- ۳- استدلالهای نقلی از کتاب و سنت بر ضرورت معاد
- ۴- تعریف مرگ از دیدگاه اسلام
- ۵- عالم برزخ
- ۶- معاد جسمانی
- ۷- محاسبه اعمال
- ۸- تجسم اعمال
- ۹- شبهه آکل و مأکول
- ۱۰- شبهه اعاده معدوم
- ۱۱- شفاعت
- ۱۲- رجعت

منابع درس:

- ۱- دوره جهان بینی - استاد مطهری -
- ۲- انسان و سرنوشت - استاد مطهری -
- ۳- ده مقاله مبدأ و معاد - جوادی آملی -
- ۴- راهنما شناسی - مصباح -
- ۵- علم یقین فیض کاشانی
- ۶- اصول عقاید مصباح
- ۷- المراجعات علامه شرف الدین
- ۸- علم الکلام صفائی

تاریخ عمومی ادیان (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد درس: ۴-۶

پیشنیاز درس: ندارد

هدف: آشنائی و نقد مکاتب و ادیان غیر حقه

سرفصلهای درس: (۳۴ ساعت)

- ۱- تعریف دین
- ۲- اصطلاحات دینی (مذهب، ملت، شریعت، استوره، سنت، کلام...)
- ۳- دین از دید جامعه شناسی
- ۴- ادیان ابتدایی (آنیسم، توتیمیزم، تابو، فتیش، سحر، شمن و...)
- ۵- ادیان قدیم (دین مصر باستان، بابل، یونان، رم)
- ۶- ادیان ایران قبل از اسلام (آیین مَغ، میترا، ودائی، زردشتی، مانوی و مزدکی)
- ۷- ادیان خاور دور (کنفوسیوس، تائوئیسم، شیئتو)
- ۸- ادیان هند (آیین ودا، دین هندو، خدایان ودائی، تناسخ، کتب مقدس هندوها، عبادات هندوها، فلسفه یوگا و فلسفه وحدت وجود)
- ۹- دین بودا (مکان پیدایش بودا، انتشار دین بودا، تعالیم بودا، فرضیه‌های بودایی)
- ۱۰- دین سیکه

منابع درس:

- ۱- تاریخ جامع ادیان - جان تاس - ترجمه آقای علی اصغر حکمت
- ۲- مقارنه الادیان - احمد شبلی
- ۳- دائره المعارف ادیان - الیاره و هستیک
- ۴- تاریخ تمدن - ویل دورانت
- ۵- دینهای ایران باستان ترجمه نجم آبادی
- ۶- ادیان و فلسفه‌های هند - داریوش شایگان

تاریخ عمومی ادیان (۲)

درس تخصصی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد درس: ۴-۷

پیشنیاز درس: تاریخ عمومی ادیان (۱)

هدف: آشنایی با دو دین توحیدی یهود و مسیحیت

سرفصلهای درس: (۳۴ ساعت)

۱- دین یهود (عبری‌های اولیه - تحول افکار بنی اسرائیل - نخستین پیشوای توحید - موسی و کتاب او - محتوای اسفار
خمس - احکام عشره و چگونگی نزول آن - ظهور انبیاء - اسرار بابلی و نتایج آن - تجدید معبد نورس - یهود بعد از اسارت -
تأیید عقاید ایرانی در دین یهود - فرقه‌های یهودی و عقاید هر یک - درگیری یهود با رومیان - ظهور مسیح - ویرانی اورشلیم و
آوارگی یهود - تنظیم کتاب تلمود یهود بین اسلام و مسیحیت - یهود در اسپانیا - انتشار یهود در اروپا - تأسیس دولت اسرائیل
و اعیاد یهود)

۲- مسیحیت (ظهور عیسی - اخبار انبیاء در مورد ظهور مسیح، - علل انتشار مسیحیت - سرگذشت مسیح - دوره
جوانی، حیثی تممید دهنده - بعثت عیسی - حواریون - به صلیب کشیدن مسیح - کلمه الهی - اعتقادات مسیحیان - افتراق
کلیسای نصاری - ثالوث اقدس - مقدسات آیین مسیح - اختلافات کلامی - رهبانیت - عصر اصلاح مذهبی - عقاید سه فرقه
کاتولیک، ارتدکس و پروتستان - چگونگی جدایی این فرقه‌ها - مسیحیت در زمان حاضر

منابع درس:

- ۱- الملل و النحل - آیه‌الله سبحانی
- ۲- الملل و النحل - شهرستانی
- ۳- تاریخ جامع ادیان - جان تاس
- ۴- تاریخ تمدن - ویل دورانت
- ۵- جهان مسیحیت - ترجمه مسیح مهاجری
- ۶- معرفی عهد جدید - ترجمه میکائیلیان
- ۷- تاریخ کلیسای قدیم - میلر - ترجمه علی نخستین
- ۸- دائرةالمعارف حودائیکا
- ۹- دائرةالمعارف هستینگ

اصول (۱)

درس تخصصی

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

کد درس: ۴-۸

پیشنیاز درس: اصول مقدماتی (۲)

سرفصلهای درس: (۶۸ ساعت)

۱- تعریف و موضوع علم اصول	۸- عموماًت
۲- حکم شرعی و تقسیمات آن	۹- مفاهیم
۳- حجیت قطع	۱۰- دلیل شرعی غیر لفظی (فعل، تقریر، سیره)
۴- داله محرز	۱۱- وسائل اثبات صغیر دلیل شرعی (احراز وجدانی - احراز تعبدی)
۵- دلیل شرعی لفظی	۱۲- اثبات حجیت دلاله در دلیل شرعی
۶- امر و نهی	
۷- اطلاق	

متن درس:

- حلقه ثانیه (شهید صدر)

منابع درس:

- ۱- اصول فقه مظفر
- ۲- فرائد الاصول شیخ انصاری
- ۳- کفایة الاصول محقق خراسانی
- ۴- دروس فی علم الاصول شهید صدر
- ۵- مبادی فقه و اصول دکتر علیرضا فیض
- ۶- منتهی الاصول جلد ۱ و ۲ بجنوردی

اصول (۲)

تعداد واحد : ۴

نوع واحد: نظری

کد درس: ۴-۹

پیشنیاز درس: اصول (۱)

سرفصلهای درس: (۶۸ ساعت)

۱- دلیل عقلی	۷- قاعده منجزیت علم اجمالی
۲- حجیت دلیل عقلی	۸- استصحاب
۳- اصول عملیه	۹- تعارض بین ادله
۴- قاعده عملیه اولیه در حالت شک	۱۰- تعارض بین اصول عملیه
۵- قاعده عملیه ثانویه در حالت شک	۱۱- تعارض بین ادله و اصول
۶- مفاد اصل برائت	

متن درس:

- حلقه ثانیه (شهید صدر)

منابع درس:

- ۱- اصول فقه مظفر
- ۲- فرائد الاصول شیخ انصاری
- ۳- کفایة الاصول محقق خراسانی
- ۴- دروس فی علم الاصول شهید صدر
- ۵- مبادی فقه و اصول دکتر علیرضا فیض
- ۶- منتهی الاصول جلد ۱ و ۲ بجنوردی

تعداد واحد: (۲)

نوع واحد: نظری

کد: ۴-۱۰

پیشنیاز: آشنایی با اصطلاحات فلسفه

هدف: آشنایی اجمالی با مباحث فلسفه اسلامی

سر فصلهای درس: (۳۴ ساعت)

۱- در کلیات مباحث خود	۷- در علة و معلول
۲- در تعیم وجود به خارجی و ذهنی	۸- در تقسیم موجود به واحد و کثیر
۳- در تقسیم وجود	۹- در سبق و لاحق و قدیم و حدیث
۴- در مواد سه گانه (وجود - امکان و امتناع)	۱۰- در قوه و وهن
۵- در ماهیت و احکام آن	۱۱- در علم، عالم و معلوم
۶- در مقولات عشر	۱۲- در آنچه تعلق دارد به واجب تعالی

منابع درس:

- ۱- بدایة الحکمة علامه طباطبائی
- ۲- نهایة الحکمة علامه طباطبائی
- ۳- شرح منظومه - شهید مطهری
- ۴- اصول فلسفه و روش رئالیسم - شهید مطهری - علامه طباطبائی

فقه (۲) نیمه استدلالی

درس تخصصی

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

کد درس: ۱۱ - ۴

پیشنیاز: فقه (۱)

هدف: آشنایی با روش علمی استنباط احکام از ادله شرعی (کتاب و سنت و عقل و اجماع)

سرفصلهای درس: (۶۸ ساعت)

- ۱- جهاد، امر به معروف و نهی از منکر
- ۲- حج
- ۳- مکاسب محرمه
- ۴- بیع
- ۵- خیارات
- ۶- اجاره و احکام آن
- ۷- ودیعه و احکام آن
- ۸- صلح و احکام آن
- ۹- وکالت و احکام آن

منابع درس:

- ۱- معرفة ابواب الفقه - جزوه مرکز جهانی
- ۲- دروس تمهیدیة فی فقه الاستدلالی

فقه (۳) نیمه استدلالی

درس تخصصی

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

کد درس: ۴ - ۱۲

پیشنیاز: فقه (۲)

هدف: آشنایی با روش علمی استنباط احکام از ادله شرعی (کتاب و سنت و عقل و اجماع)

سرفصلهای درس: (۶۸ ساعت)

۱ - ضمان و احکام آن	۷ - سبق و رمایه
۲ - کفالت و احکام آن	۸ - غصب، اتلاف، تسیب
۳ - رهن و احکام آن	۹ - نکاح
۴ - هبه و احکام آن	۱۰ - طلاق
۵ - وقف	۱۱ - ارث
۶ - مزارعه، مساقات، شرکت، مضاربه	

منابع درس:

- ۱ - معرفة ابواب الفقه - جزوه مرکز جهانی
- ۲ - دروس تمهیدیه فی فقه الاستدلالی

فقه (۴) نیمه استدلالی

درس تخصصی

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

کد درس: ۱۳ - ۴

پیشنیاز: فقه (۳)

هدف: آشنایی با روش علمی استنباط احکام از ادله شرعی (کتاب و سنت و عقل و اجماع)

سرفصلهای درس: (۶۸ ساعت)

۱- وصیت

۲- قضا و شهادت

۳- حدود

۴- قصاص

۵- دیات

منابع درس:

۱- معرفة ابواب الفقه - جزوه مرکز جهانی

۲- دروس تمهیدی فی فقه الاستدلالی

فقه مقارن

درس تخصصی

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

کد درس: ۱۴ - ۴

پیشنیاز: فقه (۴)

هدف: آشنایی با فقه مذاهب دیگر و شناخت تفاوتها

سرفصلهای درس: (۶۸ ساعت)

۱- اختلافات اصولی (در روش استنباط - منابع - قیاس - استحسان ...)	۸- مسائل خلافتی جهاد
۲- مسائل خلافتی وضو	۹- مسائل خلافتی نکاح
۳- مسائل خلافتی نماز	۱۰- مسائل خلافتی طلاق
۴- مسائل خلافتی روزه	۱۱- مسائل خلافتی ارث
۵- مسائل خلافتی حج	۱۲- مسائل خلافتی حکومتی
۶- مسائل خلافتی زکات	۱۳- مسائل خلافتی معاملات
۷- مسائل خلافتی خمس	۱۴- مسائل خلافتی تقیه

منابع درس:

- ۱- الفقه علی المذاهب الخمسة - مغنیه
- ۲- الفقه علی المذاهب الاربعه
- ۳- مسائل فقهیه - علامه شرف الدین
- ۴- الفقه المقارن - جناتی

فلسفه اخلاق

درس تخصصی

تعداد واحد: (۲)

نوع واحد: نظری

کد: ۴ - ۱۵

پیشنیاز: آشنایی با اصطلاحات فلسفی

هدف: آشنایی کلی با علم اخلاق و مبانی آن

سرفصلهای درس: (۳۲ ساعت)

الف: (مبانی اخلاق)

۱ - در معنای باید و نباید و مفاد جملات (درس

اول)

۲ - در معنای حسن و قبح و مفاد جملات (درس

دوم)

۳ - مخالفت باید - هست (درس سوم)

۴ - علم به اخلاقیات و توجیه آنها (درس چهارم)

ب: (اخلاق)

۱ - نظریه سقراط و افلاطون

منابع درس:

۱ - فلسفه اخلاق - شهید مطهری

۲ - فلسفه اخلاق - ترجمه دکتر حسینی

۳ - فلسفه اخلاق - آیت الله مصباح یزدی

۴ - فرائد اخلاق - علی شیروانی

۵ - حکمت عملی - مهدی حائری یزدی

۲ - نظریه ارسطو (سعادت، عدالت)

۳ - نظریه کانت

۴ - اخلاق اسلامی

ج: (اخلاق عملی)

۱ - معنا و مبانی عدالت

۲ - ایثار

د: (مباحث جنسی)

۱ - دین و اخلاق

۲ - علم و اخلاق

تعداد واحد : ۴

نوع واحد: نظری

کد درس: ۱۶ - ۴

پیشنیاز درس: تاریخ اسلام (۲)

هدف: آشنایی با سیره ائمه اطهار صلوات الله علیهم اجمعین

سرفصلهای درس: (۶۸ ساعت)

- ۱- مدخلی بر آشنایی با سیره ائمه اطهار علیهم السلام (ضرورتها، روش، اصول حاکم بر سیره ائمه، نقش ائمه در تاریخ)
- ۲- اوضاع سیاسی در زمان امام باقر علیه السلام تا امام عسکری علیه السلام
- ۳- شرح مختصر از زندگی امام باقر علیه السلام تا امام عسکری علیه السلام
- ۴- پیدایش و ماهیت نهضتها و حرکتهای علمی و سیاسی عصر امام باقر علیه السلام تا امام عسکری علیه السلام

منابع درس:

- ۱- فی رحاب ائمه اهل البیت - سید محسن امین
- ۲- سیره الائمة اثنتی عشر - هاشم معروف
- ۳- بحار الانوار
- ۴- الارشاد شیخ مفید
- ۵- سیره پیشوایان - پیشوایی
- ۶- حیات فکری و سیاسی امامان شیعه - رسول جعفریان
- ۷- تشیع در مسیر تاریخ - سید حسین میر جعفری
- ۸- کشف الغمة - اربابی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد درس: ۱۷ - ۴

پیشنیاز درس: تاریخ اسلام (۳)

هدف: آشنایی با تاریخ عصر غیبت حضرت مهدی علیه السلام

سر فصلهای درس: (۳۴ ساعت)

- ۱- بررسی وضعیت سیاسی اجتماعی و فکری عصر عباسیان در آستانه غیبت صغری
- ۲- وضعیت فکری و سیاسی اجتماعی شیعه در آستانه عصر غیبت
- ۳- زمینه سازی برای ورود شیعه به عصر غیبت
- ۴- تاریخ عصر غیبت صغری
- ۵- عصر غیبت کبری
- ۶- سیرت امام مهدی (عج)
- ۷- آثار امام مهدی (عج)

منابع درس:

- ۱- تاریخ الغیبة الصغری - شهید صدر
- ۲- الغیبة - شیخ طوسی
- ۳- تاریخ شیعه - محمد حسین مظفر
- ۴- اعیان الشیعة - سید محسن امین
- ۵- فقهای نامدار شیعه - عقیقی بخشایش
- ۶- تاریخ الغیبة الکبری - شهید صدر
- ۷- روضات الجنات - خوانساری
- ۲- سیره الائمه اثنی عشر - هاشم معروف
- ۳- بحار الانوار
- ۴- الارشاد شیخ مفید
- ۵- سیره پیشوایان - پیشوایی
- ۶- حیات فکری و سیاسی امامان شیعه - رسول جعفریان
- ۷- تشیع در مسیر تاریخ - سید حسین میر جعفری
- ۸- کشف الغمة - آریایی

مصطلح الحديث

درس تخصصی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

کد: ۱۸ - ۴

پیشنیاز: نحو (۱) و اصول (۱)

هدف: آشنایی با سنت و سیر تاریخی آن

سرفصلهای درس: (۳۴ ساعت)

۱- اهمیت حدیث

۲- آداب نقل حدیث

۳- تعریف خبر، سنت، روایت، اثر، حدیث قدسی، حدیث

۴- اقسام حدیث، متواتر لفظی، معنوی، مستفیض، خبر واحده، صحیح، حسن، مرسل، موثق، ضعیف،

مقطوع، مرفوع، مضمحل

۵- چگونگی تدوین حدیث

۶- کیفیت تحمل حدیث و چگونه اجازه و اسماع و قرائت بر شیخ

۷- جعل حدیث و اسباب آن و راه تشخیص احادیث مجعول

۸- شرائط راوی و راه تشخیص عدالت راوی جرح و تعدیل رواة و معرفی کتب اربعه رجالی

۹- درایة الحدیث

منابع درس:

۱- درایة الحدیث و علم الحدیث - شانه چی

۲- علم الحدیث و مصطلحه - صبحی صالح

۳- درایة الحدیث - شهید ثانی

۴- اصول الحدیث و احکام فی علم الدرایة آیت الله سبحانی

روش تبلیغ (۲) «تدریس»

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری و عملی

کد: ۴ - ۱۹

پیشنیاز: فقه (۴) و بلاغت

هدف: آشنایی با شیوه و فنون تدریس علوم اسلامی در سطح متوسط

سرفصلهای درس: (۵۱ ساعت)

نظری

۱- کلیات (تعریف تدریس، آثار و برکات	۵- روشهای تدریس
تدریس، ارزش و مقام معلم)	۶- وسایل کمک آموزش
۲- ضروریات تدریس	۷- عوامل موثر در محبوبیت معلم
۳- ویژگیهای معلم	۸- مدیریت تدریس
۴- عوامل موثر در تدریس	۹- لغزشگاههای تدریس

عملی

۱۱- روش تدریس قرآن و تجوید	۱۳- روش تدریس عقائد
۱۲- روش تدریس ادبیات	۱۴- روش تدریس احکام و فقه

منابع درس:

- ۱- مهارتهای آموزش و پرورش - حسن شعبانی
- ۲- روانشناسی یادگیری - علی اکبر سیف
- ۳- آداب تعلیم و تعلم در اسلام (ترجمه منیه المراد)

روش تحقیق و نگارش

درس تخصصی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری و عملی

کد: ۲۰-۴

پیشنیاز: تفسیر موضوعی (۱) و (۲)

هدف: فراگیری روشهای تحقیق و سبکهای نگارش صحیح به منظور بالابردن کیفیت و کمیت پژوهش و نگارش

سر فصلهای درس: (۵۱ ساعت)

تذکر: انجام کار تحقیقاتی براساس موضوع تعیین شده از سوی استاد در پایان درس انجام میپذیرد.

۱- ویژگیهای نویسنده

۲- شرایط نوشته

۳- نکات منفی یک نوشته

۴- انواع نوشته ها

۵- سبکهای ادبی

۶- انتخاب موضوع تحقیقی در ارتباط با معارف اسلامی جهت انجام کار تحقیقی به میزان ۳۴ ساعت

منابع درس:

۱- روش مطالعه و تلخیص عبدالرحیم موگهی

۲- روشها - جواد محدثی

۳- روش یادداشت برداری و دسته بندی مطالب - عبدالرحیم موگهی

جمهوری اسلامی ایران
دائرة فرهنگ و آموزش عالی

بشماره

تاریخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۵

شماره ۱۱۲/۲۶۴۲

دستور العمل اجرایی موضوع کاهش سقف واحدهای درسی
دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد
مصوب جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۲

- ۱- گروه‌های برنامه ریزی موظفند حداکثر ظرف مدت ۶ ماه برنامه‌های مصوب مربوط به خود را بازنگری کرده و سقف واحدها را تا حد مجاز کاهش دهند.
- ۲- برنامه‌های اصلاح شده از تاریخ ابلاغ، برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجرا است.
- ۳- دانشجویان شاغل به تحصیل می‌توانند بر اساس سقف تعیین شده در برنامه جدید، به تشخیص گروه آموزشی مؤسسه ذی ربط و با رعایت شرایط زیر فارغ التحصیل شوند:
 - ۲-۱: واحدهای درسی الزامی دوره را اعم از عمومی، پایه، اصلی و تخصصی تا سقف مجاز در برنامه جدید، گذرانده باشند.
 - ۲-۲: برای رشته‌هایی که هنوز برنامه جدید آنها ابلاغ نشده است، سقف واحدهای دوره کارشناسی برای رشته‌های فنی و مهندسی ۱۴۰ واحد و برای سایر رشته‌ها ۱۲۵ واحد و برای دوره کارشناسی ارشد ۲۲ واحد است.
 - ۲-۳: آن دسته از دانشجویانی که در مشمول بند ۲-۱ قرار نمی‌گیرند یعنی تعداد واحدهای گذرانده شده آنها کمتر از حد مجاز است، می‌توانند از نیمسال تحصیلی بعد کمبود واحدهای درسی خود را تا سقف تعیین شده برابر برنامه جدید بگذرانند، در این صورت:
 - الف: کلیه واحدهای گذرانده شده قبلی دانشجویان، حتی اگر در برنامه جدید حذف شده باشد، پذیرفته می‌شود.
 - ب: در سبب‌های که در برنامه جدید با تعداد واحد کمتر یا بیشتر عرضه شده‌اند و دانشجویان در سبب‌ها قبلاً گذرانده است، بر اساس همان تعداد واحد گذرانده شده از وی پذیرفته می‌شود و نیازی به گذراندن واحدهای اضافی برای آن دروس را ندارد.
 - ج: گذراندن سبب‌های از برنامه قدیم که در برنامه جدید حذف شده است، برای دانشجویانی که آن درس را نگذرانده‌اند الزامی نیست.
 - د: برای فراغت از تحصیل در دوره‌های کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته گذراندن کلیه دروس عمومی (مصوب جلسه ۲۸۲ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۰ شورای عالی برنامه ریزی) الزامی است.

مقرر در جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی، مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۲ در مورد دستور العمل اصلاح اجرائی کاهش سقف واحدهای درسی دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد صحیح است جهت اجرا ابلاغ شود.

دکتر سید محمد تقی چاشمی کلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم وزارت فرهنگ و آموزش عالی و

معاونت محترم آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و

رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی

خواهشمند است دستور فرمائید به واحدهای مجری ابلاغ نماید.

سید محمد کاظم ناشینی

رئیس هیأت عالی برنامه ریزی

تاریخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۳

شماره ۲۳/۳۶۴۹

بیوست

بسم الله

جمهوری اسلامی ایران
دانشگاه فرهنگ و آموزش عالی

حداقل و حداکثر واحدهای درسی درمقاطع مختلف آموزش عالی
(مصوبات جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۵ و ۱۳۷۲/۱۱/۹)

شورای عالی برنامه ریزی

شورای عالی برنامه ریزی به پیشنهاد گروههای برنامه ریزی و براساس بازنگری روی برنامههای آموزشی، حذف دروس ناموفق و واحدهای غیرضرور و ادغام شاخهها در بعضی از رشتههای تحصیلی، حداقل و حداکثر واحدهای درسی درمقاطع مختلف آموزش عالی را به شرح زیر تصویب کرد این مصوبات از تاریخ تصویب قابل اجرا است و به موجب آن مصوبات قبلی لغو میگردند.

۱- دورههای کارشناسی حداقل ۶۷ و حداکثر ۷۲ واحد
۲- دورههای کارشناسی حداقل ۱۳۰ واحد و حداکثر ۱۳۵ واحد (برای رشتههای مختلف فنی و مهندسی حداکثر ۱۴۰ واحد)

۳- دورههای کارشناسی ناپیوسته حداقل ۶۵ و حداکثر ۷۰ واحد

۴- دورههای کارشناسی ارشد ناپیوسته حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد (که از این تعداد ۴ تا ۱۰ واحد اختصاص به پایان نامه دارد)

۵- دورههای کارشناسی ارشد پیوسته حداقل ۱۷۲ و حداکثر ۱۸۲ واحد

۶- دورههای دکتری Ph. D. حداقل ۴۲ و حداکثر ۵۰ واحد (که از این تعداد ۱۶ تا ۲۰ واحد میتواند اختصاص به رساله داشته باشد)

در اینصورت:

الف: گروههای برنامه ریزی موظف اند کلیه برنامههای مصوب رشتههای مربوط به خود را بررسی کرده و با حذف واحدهای غیر ضرور، سقف واحدها را درمقاطع مختلف تحصیلی به سطح تعیین شده فوق کاهش دهند.

ب: این تقلیل واحدها و برنامههای جدید برای دانشجویان ورودی سالهای تحصیلی ۱۳۷۲-۷۳ و بعد از آن قابل اجرا است.

ج: دانشجویان ورودی قبل از ۱۳۷۲ نیز میتوانند وضعیت تحصیلی خود را با برنامه جدید تطبیق دهند، در اینصورت تطبیق واحدها و دروس با برنامههای جدید حسب مورد برعهده شورای آموزشی گروه یا کمیته تحمیلات تکمیلی مؤسسه ذیربط است.

رای صادره درجلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی درخصوص تقلیل واحدهای درسی درمقاطع مختلف تحصیلی صحیح است به برهانه اجرا گذارده شود.

دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
معاونت محترم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
و رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمائید.

سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

۲۱۹